

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivanou Hrdličkovou ve věci žalobkyně [REDACTED], nar. [REDACTED], [REDACTED], zast. JUDr. Miroslavem Hofmannem, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové, proti žalované **Pardubické krajské nemocnici, a.s.**, IČ: 27520536, se sídlem Kyjevská 44, 532 03 Pardubice, **o náhradu nemajetkové újmy, t a k t o :**

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 100.000,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku z titulu náhrady nemajetkové újmy.**

- II. Žalovaná je povinna do 3 dnů od právní moci rozsudku nahradit žalobkyni náklady řízení v celkové výši 32.000,- Kč, z toho 2.000,- Kč k rukám žalobkyně a 30.000,- Kč k rukám advokáta žalobkyně JUDr. Miroslava Hofmanna, advokáta, se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou u místně i věcně příslušného soudu dne 9.11.2011 domáhala zaplacení nemajetkové újmy ve výši 100.000,- Kč po žalované. Tvrdila, že dne 8.3.2011 na operačním sále očního oddělení nemocnice v Pardubicích utrpěla žalobkyně, pracovnice tohoto oddělení, poranění při úklidových pracích, spočívající v píchnutí se o použitou injekční jehlu. Použitá jehla byla zcela nesprávně odložena do pytle na odpad a při vyndávání pytle z odpadkového koše propíchlá stěnu pytle a pronikla i břišní stěnou žalobkyně. Následující den, 9.3.2011, byla žalobkyně informována vrchní sestrou oddělení, že včera operovaný pacient je osobou HIV pozitivní, a proto týž den a ve dny následující (10. a 11.3.) došlo k vyšetření žalobkyně na ambulanci Kliniky ██████████ Fakultní nemocnice v ██████████ a byla jí aplikována léčba lékem ██████████. Po dalších kontrolních vyšetřeních a závěrečném negativním výsledku zdrojového pacienta byla léčba žalobkyně dne 15.3.2011 ukončena. V době od 9.3. do 15.3.2011 žila žalobkyně i všichni členové její rodiny v přesvědčení, že je přímo ohrožena možnou nákazou virem HIV. Důsledky tohoto vážného onemocnění jsou obecně známé a uvědomovala si je jak žalobkyně, tak její nejbližší rodina. Sdělení informace vyvolala u žalobkyně silnou stresovou reakci v jejímž důsledku nebyla schopna dál vykonávat své zaměstnání ani běžné domácí práce a byla odkázána zejména na pomoc svého manžela. Vypjatý nervový stav se promítl také do chování žalobkyně k ostatním členům domácnosti, což negativně ovlivnilo psychiku manžela i dětí žalobkyně. Vzniklou situaci považuje žalobkyně za zřetelný a podstatný zásah do jejího práva na zdraví, v daném případě zejména na zdraví psychické. Vzhledem k dopadům, kterým byl vystaven manžel a děti žalobkyně došlo i k výraznému zásahu do jejího rodinného života. Zranění, které žalobkyně dne 8.3.2011 utrpěla, bylo hodnoceno jako pracovní úraz bez toho, že by bylo zjištěno jakékoliv spoluzavinění žalobkyně a na základě předložených dokladů byla odškodněna pojišťovnou Kooperativa částkou 4.242,- Kč, která již byla žalobkyni vyplacena. Tuto výši náhrady škody ani formu jejího výpočtu žalobkyně nezpochybňuje. Má však zato, že při plnění pracovních povinností ve prospěch žalované došlo bez její viny k popsanému zranění s takovými důsledky, které svojí intenzitou závažně zasáhly do jejího života i existujících rodinných vazeb, což lze považovat za protiprávní zásah do práva žalobkyně na ochranu osobnosti ve smyslu § 13 odst. 2 obč.zák. K částečnému vyvážení a zmírnění nepříznivých následků, které nastaly se rozhodla uplatnit svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy. Při stanovení výše požadované částky vzala žalobkyně v úvahu, že její psychický stav a rodinný život byl narušen velmi intenzivně, avšak tento stav netrval dlouho a zřejmě nebude mít zdravotní následky a nepromítne se ani do rodinných vztahů a přihlédla i k tomu, že finanční situace nemocnice je dlouhodobě nepříznivá. Na druhé straně nelze pominout, že to bylo pouze vedení očního oddělení, které dodatečně vyjádřilo určitou omluvu nad politováníhodnou událostí, zatímco žalovaný na to co se stalo, vůbec nereagoval a to jak na žádost žalobkyně ze dne 20.4.2011, tak na výzvu jejího právního zástupce ze dne 15.9.2011. Žalobkyně dále tvrdila, že způsobenou událostí značně trpěl její rodinný a manželský život.

Žalovaná Pardubická Krajská nemocnice, a.s., uvedla, že skutečně došlo dne 8.3.2011 na zdravotnickém pracovišti žalované při úklidových pracích, prováděných žalobkyní v rámci výkonu její práce k pracovnímu úrazu žalobkyně, a to píchnutí se o použitou injekční jehlu,

kteřá byla odhozena nesprávně do pytle na odpad. Žalovaná po pečlivém prošetření pracovního úrazu odškodnila žalobkyni dle platných právních předpisů částkou 4.242,- Kč, a to bolestným a ztrátou na výdělku za dobu pracovní neschopnosti. Primář očního oddělení, tedy pracoviště, kde k události došlo, se žalobkyni písemně omluvil, žalovaná navrhla psychiatrické vyšetření na základě toho, že žalobkyně si stěžovala na psychické problémy, psychiatrické vyšetření však ukázalo, že se jednalo o krátkodobou záležitost a není tak možné stanovit žádné bodové či jiné odškodnění. Žalovaná s ohledem na uvedené navrhla přiznat žalobkyni částku 20.000,- Kč, kterou by považovala s ohledem na všechny okolnosti případu za odpovídající.

Soud vzal v dané věci za prokázané, a to evidenčním listem úrazu žalované ze dne 17.3.2011 a shodným tvrzením účastníků řízení, že dne 8.3.2011 došlo na pracovišti žalované k pracovnímu úrazu žalobkyně, při výkonu jejích pracovních povinností, která se píchla do břicha použitou injekční jehlou, nesprávně odhozenou do pytle na odpadky. Ze zprávy pojišťovny Kooperativa ze dne 7.6.2011 vyplývá, že žalobkyně byla žalovanou, resp. pojišťovnou, za daný pracovní úraz odškodněna částkou 4.242,- Kč, a to 2.422,- Kč náhradou za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od 10.3.2011 – 16.3.2011, 200,- Kč náhradou účelně vynaložených nákladů, spojených s léčbou a částkou 1.620,- Kč za bolestné (13,5 bodů). Ze zprávy ██████████ Fakultní nemocnice v ██████████ ze dne 21.7.2011 vyplývá, že žalobkyně byla zde vyšetřena 9.3.2011 pro poranění jehlou od pacienta, který vykazoval anti-HIV reaktivitu, dále zde byla přítomna 10.3.2011 pro výsledek vyšetření, který nebyl k dispozici, neboť žalovanou byl odeslán poštou a tak došlo ke zdržení, výsledek dne 11.3.2011 byl negativní, na základě kontrolního vyšetření byl znám závěrečný negativní výsledek až dne 15.3.2011, který byl negativní. Odborným pracovištěm bylo období vyšetření a doby do známosti závěrečného výsledku označeno jako velmi stresové pro žalobkyni. Žalobkyně podala dne 20.4.2011 písemnou žádost žalované o odškodnění v souvislosti s pracovním úrazem, ze strany žalobkyně byla dne 9.5.2011 žalobkyni zaslána písemná omluva primářem, zástupkyní primáře a vrchní sestrou očního oddělení a s tím, že dotyčné osoby uvedly v písemné omluvě, aby odškodnění za újmu proběhlo bez problémů a bezodkladně. Žalovaná předložila zprávu o psychiatrickém vyšetření žalobkyně ██████████. ██████████ dne 16.5.2011, který neshledává žádné předpoklady pro bodové ohodnocení žalobkyně v souvislosti s pracovním úrazem ze dne 8.3.2011. Účastnickou výpovědi žalobkyně vzal soud za prokázané, že situaci, vzniklou pracovním úrazem ze dne 8.3.2011 psychicky velmi špatně nesla, měla negativní vliv na její manželský život, postupné problémy v manželství vyústily v to, že se žalobkyně od manžela odstěhovala a našla si novou známost. Po vzniku pracovního úrazu došlo ke sporům s manželem, který byl nucen odříci pracovní zakázku a vozit žalobkyni na vyšetření do nemocnice do ██████████, neboť žalobkyně toho sama nebyla schopna. Uvedla, že celou situaci nejistoty, kdy nevěděla, zda by mohla být nezaviněně nakažena virem HIV, nesla velmi těžce, spolu s ní to prožívaly i její děti, které v té době studovaly, ona sama měla zdravotní potíže, bolesti břicha a příznaky cukrovky, později zjistila, že se mohlo jednat o vedlejší účinky podávaných léků. Sama pochybovala o správnosti výsledku testů, ještě dlouho dobu a v nedávné době si sama nechala udělat další test HIV negativity a po zjištění, že je negativní, se teprve uklidnila. Z výpovědi manžela žalobkyně, ██████████, vzal soud za prokázané, že v současné době je vztah mezi ním a žalobkyní ukončen, žalobkyně se odstěhovala a dohodli se na rozvodu manželství. Svědek uvedl, že mezi nimi existovaly problémy i před pracovním úrazem žalobkyně dne 8.3.2011 a

dovozuje, že i bez tohoto úrazu by pravděpodobně nebylo možné vztah zachránit, nicméně připustil, že mezi ním a žalobkyní došlo k problémům v souvislosti s jejím pracovním úrazem, musel odřící pracovní nabídku a vozit ji do nemocnice a postarat se o domácnost včetně studujících dětí žalobkyně. Žalobkyně byla v té době velmi podrážděná a vztah se tak stával více komplikovaným.

Podle ustanovení § 11 občanského zákoníku má fyzická osoba právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Podle ustanovení § 13 **(1)** Fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

(2) Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. **(3)** Výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

Ustanovení občanského zákoníku, která upravují ochranu osobnosti, jsou de facto rozvinutím úpravy, obsažené v člancích 7 až 14 Listiny základních práv a svobod. Podle článku 10, odst. 1,2 Listiny: (1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno. (2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

Soud velmi pečlivě zhodnotil všechny důkazy jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti a dospěl k závěru, že nárok žalobkyně je důvodný. Soud na základě shora uvedeného dovodil, že v daném případě byla pracovním úrazem žalobkyně, za který odpovídá žalovaná (čímž je dána její pasivní legitimace v tomto řízení) ve značné míře snížena důstojnost žalobkyně a bylo též ve značné míře neoprávněně zasazeno do soukromého života žalobkyně. Žalovaná se žalobkyni omluvila písemně prostřednictvím pracovníků dotčeného odborného pracoviště, kde k pracovnímu úrazu došlo. S ohledem na charakter způsobené újmy a míru snížení důstojnosti však má soud za to, že takováto satisfakce nepostačuje a žalobkyni je dáno právo též na přiznání nemajetkové újmy v penězích.

Ze všech těchto důvodů na základě provedených důvodů soud shledal nárok žalobkyně jako důvodný. Další otázkou je pak posouzení přiměřenosti požadované satisfakce v penězích. Při takovémto posouzení je třeba vycházet z konkrétních okolností daného případu, k povaze a intenzitě zásahu do osobnostních práv. Podmínkou pro přiznání peněžitého zadostiučinění podle § 13 odst. 2 obč. zák. je to, že se přiznání žádné formy morálního zadostiučinění nejeví dostačujícím s ohledem na okolnosti případu a dále to, že neoprávněným zásahem došlo v příčinné souvislosti ke snížení důstojnosti fyzické osoby nebo její vážnosti ve značné míře, toto hledisko však nedopadá jen a výlučně na případy snížení důstojnosti fyzické osoby nebo její vážnost ve značné míře, ale vztahuje se rovnocenně i na případy, kdy je výrazně zasazena jiná ze složek ochrany osobnosti fyzické osoby (viz např. rozsudek VS v Praze ve věci 1Co 5/201). Z judikatury vyplývá, že výše nemajetkové újmy, placená v penězích, je velmi těžko vyčíslitelná a přiznání konkrétní výše vždy závisí na konkrétních okolnostech případu. V

daném, konkrétním případě soud vycházel z toho, že žalobkyně se dostala nikoli vlastní vinou do velmi stresové situace, ve které se musela důvodně obávat, že může být nakažena virem HIV, a to nikoli vlastní vinou. Tuto okolnost považuje soud za mimořádně významnou pro úvahu o výši nemajetkové újmy. Je nepochybné, že onemocnění virem HIV je považováno za velmi nebezpečné onemocnění, s velmi problematickou prognózou a navíc je velmi znám způsob šíření pohlavním stykem nebo krví, což jednoznačně vyvolává pochybnosti o způsobu chování dotčené osoby, byť to je ne vždy zcela na místě. Je tedy zřejmé, že u žalobkyně, která byla vystavena po dobu několika dnů těmto důvodným obavám, došlo ke snížení její důstojnosti. Nepochybně si totiž musela klást otázku, nejen jakým způsobem by probíhal její další život v případě, že by k nakažení skutečně došlo, ale též, jak by musela vysvětlovat způsob, jakým k nakažení došlo. Dále soud vycházel z toho, že tímto zásahem došlo též k neoprávněnému zásahu do soukromého života žalobkyně. Je zřejmé, že žalobkyně, která po několik dnů žila v obavách, jak bude vypadat její další život, byla tímto značně poznamenána a s ní i celá její rodina, která věděla o pracovním úrazu, tedy manžel a její děti. V tomto případě považuje soud za nerozhodné, zda děti žily nebo nežily v té době se žalobkyní ve společné domácnosti a dokonce i to, do jaké míry byl či nebyl harmonický její vztah s manželem, neboť soud má zato, že daná událost významně narušila soukromý život žalobkyně ve značné míře, ať už stávající vztahy byly jakékoli. Soud přitom nepřihlížel k tomu, zda tento konkrétní zásah do soukromého života žalobkyně mohl mít vliv na rozpad jejího manželství, neboť její manžel, slyšený jako svědek, se vyjádřil, že vztahy byly problémové již před vznikem pracovního úrazu. Dlužno podotknout, že pokud by žalobkyně tvrdila a prokazovala, že její manželský život byl zcela harmonický a vlivem předmětného pracovního úrazu došlo k významnému narušení manželství, nepochybně by to mělo vliv na úvahu soudu při rozhodování o výši nemajetkové újmy. V daném případě však o tuto okolnost nešlo, a, což soud zdůrazňuje, považuje zásah do soukromého života žalobkyně za prokázaný například samotným faktem, že rodina žalobkyně (manžel, děti), o daném stavu věděla, situaci se žalobkyní sdílela a tak byl soukromý život žalobkyně narušen.

Nejvyšší soud České republiky se otázkou podobnou, nikoli však totožnou, zabýval v rozhodnutí sp.zn. 30 Cdo 3322/2008, kdy poukazoval na závažnost situace, pokud fyzická osoba žije v nejistotě, zda mohla být nakažena virem HIV. Nejvyšší soud zde zdůrazňuje závažnost takovéto újmy a poukazuje na možné způsoby nakažení virem HIV, když už samotný způsob, například tvoří-li nesprávnou domněnku, může dotyčnou osobu poškodit. V souzené věci je proto třeba přihlídnout k faktu, že žalobkyně se musela vypořádávat kromě obavy z nakažení virem HIV i s obavou, jakým způsobem by potvrzení nakažení zasáhl do jejího práva na osobní čest, neboť, došlo-li by k nakažení, bylo by to zcela bez jejího zavinění a podezření, že by si nákazu byla mohla přivodit například nezřízeným způsobem života. V tomto smyslu judikoval též Evropský soud pro lidská práva ve dvou totožných věcech, a to rozsudkem ze dne 25.2.2009 ve věci *Armoniene v. Litva* (č. 36919/02) a *Birink v. Litva* (23373/03), kde se mimo jiné zabýval závažností zásahu do osobnostních práv při oznámení, že daná osoba byla nakažena virem HIV a mimořádně značným zásahem do lidské důstojnosti (str. 8 rozsudku). Ačkoli se dané případy zabývají žalobami obdobnými a nikoli totožnými, v rámci posouzení závažnosti újmy při pouhém podezření na nezaviněné (a soud znovu zdůrazňuje, že tato okolnost je v dané věci velmi významná) nakažení virem HIV a následky tohoto podezření a obavy.

V posuzované věci tak soud považuje částku 100.000,- Kč pro žalobkyni (neboť tato vyšší částku nepožadovala) za částku zcela přiměřenou s ohledem na výše uvedené. Z judikatury Nejvyššího soudu ČR, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva je zřejmé, že ochrana lidské cti a důstojnosti jakož i neoprávněný zásah do soukromého života je hodnotou stále více chráněnou a možnost, míněno reálná možnost, domožení se práva na ochranu své cti a důstojnosti, je považováno za jeden ze základních znaků právního státu.

Soud proto na základě shora uvedeného žalobě vyhověl.

Výrok o nákladech řízení vychází z ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí přísluší právo na náhradu nákladů řízení proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Výše nákladů řízení činí celkem 32.000,- Kč. A to 2000,- Kč za zaplacený soudní poplatek, který je splatný přímo k rukám žalobkyně a dále náklady právního zastoupení ve výši sazby odměny za zastupování ve výši 25.000,- Kč podle ustanovení § 6 odst. 1 písmeno a) vyhlášky č. 484/2000 Sb. a 20 % DPH, tedy 5.000,- Kč. Celkem 30.000,- Kč. Tato částka je splatná k rukám advokáta žalobkyně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze, prostřednictvím soudu podepsaného.

V Pardubicích dne 19. března 2012

JUDr. Ivana Hrdličková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:

██████████.